

Greetje van den Berg

Ogenblik

Uitgeverij Zomer & Keuning

Proloog

Ze had zich in tijden niet zo relaxed gevoeld.

Katharina Holzer genoot van de ontspannen sfeer in het restaurant dat was gevestigd in een monumentale voormalige tramremise in Amsterdam. Het was een goed idee van haar geweest om de vrienden van haar ouders op te zoeken die hier aan een van de grachten woonden. Tim en Sophie kenden allemaal leuke plekjes die ze in haar eentje nooit zou hebben gevonden. Haar driejarige zoontje Moritz voelde zich ook op z'n gemak. Hij zat lekker mee te eten van de kleine gerechtjes die op tafel stonden.

Tim had net verteld dat hij ooit tot over zijn oren verliefd was geweest op haar moeder. Nu zweeg hij, alsof hij verlegen was.

‘Vertel verder...’ drong Katharina aan. ‘Mijn ouders laten daar nooit zoveel over los.’

‘Zal ik dan maar zeggen dat ik in diezelfde tijd minstens zo verliefd was op jouw vader?’ Sophie legde haar hand over die van Tim. ‘Het is een bijzonder verhaal.’

‘Heeft je moeder je dat echt nooit verteld?’ wilde Tim ongelovig weten.

Katharina haalde haar schouders op. ‘Mijn oma vertelt vaak dat ze mijn vader eerst niet uit kon staan omdat mijn moeder voor hem naar Tirol is vertrokken. Ze baalde omdat ze maar één dochter had die ze graag in de buurt wilde houden. Bovendien was ze bang dat mijn moeder niet zou kunnen wennen in ons kleine dorpje Auffach.’

‘Uiteindelijk heeft je oma het aan mij te danken dat je moeder haar grote liefde is gevolgd.’ Tim grijnsde breed. ‘Je weet dat je moeder en ik collega’s waren. Ik was hevig verliefd op haar, maar zij zag mij niet zitten. Ze ging een keer ’s zomers met haar beste vriendin Odette naar Oostenrijk en kwam smoorverliefd op die Tiroler terug...’

‘Mama!’ Moritz had z'n bordje leeg. Katharina liet hem kiezen uit de gerechtjes op tafel en schepte een beetje risotto met paddenstoelen voor hem op. Onderwijl probeerde ze zich

de combinatie van Tim en haar moeder voor te stellen.

‘Ik had me er al min of meer bij neergelegd dat ik nu helemaal geen kans meer bij haar maakte,’ vervolgde Tim, ‘maar toen gebeurde er iets waardoor ik weer hoop kreeg. Je moeder ging namelijk diezelfde winter terug naar Auffach, maar ze kwam zwaar gedesillusioneerd terug.’

‘En dat had ze aan mij te danken,’ bekende Sophie terwijl ze Moritz nog een beetje appelsap in zijn glas schonk. ‘Ik was verliefd op je vader en kon haar niet uitstaan. Op een gegeven moment heb ik haar verteld dat je vader en ik tijdens haar afwezigheid iets hadden gehad. De twijfel was gezaaid en groeide uit tot een breuk.’

‘Tjee...’ Katharina pijnigde haar hersens, maar ze kon zich niet herinneren dat haar moeder het haar ooit zo had verteld.

‘Ik heb daar erg veel last van gehad.’ Sophie keek peinzend. ‘Bovendien bereikte ik er niet mee dat de liefde van jouw vader zich naar mij verplaatste. We zagen elkaar natuurlijk vaak omdat ik bevriend was met Lori Baumann en je vader met haar broer Hans, maar het werd niets tussen ons.’ Ze keek naar Tim die dat opvatte als een teken om haar verhaal over te nemen.

‘En zo was het tussen jouw moeder en mij ook. Dat kon niets worden omdat ze alleen maar van Rainer hield. Op een dag kon ik het niet meer aanzien. Je moeder werd echt ziek van liefdesverdriet. Ik ben toen naar Auffach gereden om je vader te vertellen hoe slecht het met haar ging, in de hoop dat hij ook nog gevoelens voor haar had en zich dat zou aantrekken. Ik vond hem naast Sophie op een bankje voor het huis en ik meende even dat ik te laat was, dus ik wilde zo weer weggaan, maar Sophie hielp me meteen uit de droom.’

‘Ik had inmiddels wel door dat je vader nog steeds van je moeder hield.’ Sophie keek naar Tim. ‘En ik voelde ineens dat ik iets goed kon maken. Tim heeft je vader van de situatie op de hoogte gesteld en hem gevraagd mee te gaan. Het was heel spannend of hij dat wel of niet zou doen, en de rest van die dag trokken wij met elkaar op.’ Nu was het haar beurt om verlegen te kijken. ‘En zo is het allemaal begonnen.’

‘Maar waarom zijn jullie in Nederland gaan wonen? Zowel oom Hans als tante Lori is gebleven. Als kind dacht ik dat ze echt familie waren. Jullie waren ook bevriend. Het was best leuk geweest als jullie ook zo dicht bij ons waren blijven wonen.’

Moritz had geen trek meer. Hij begon te dreinen. Katharina veegde zijn mond en handen af en trok hem op schoot. Het werd tijd om op te breken, hij was moe.

‘Ja... waarom zijn we vertrokken?’ De blik van Sophie gleed over Katharina die Moritz knuffelde. ‘Misschien wilden we alles gewoon achter ons laten en hier helemaal opnieuw beginnen.’

Tim glimlachte naar haar.

Er was iets veranderd.

Kristy zag het aan de manier waarop Katharina naar haar keek. Of beter gezegd: aan de manier waarop haar dochter niet naar haar keek. Sinds ze elkaar op het kleine station van Wörgl hadden begroet, had Katharina haar blik steeds ontweken. Nu was ze druk bezig met haar bagage, terwijl Moritz om haar heen drentelde, jengelend en duidelijk vermoeid van de lange reis. Kristy registreerde Katharina's ergernis.

'Kom maar bij oma.' Ze tilde haar kleinzoon op en knuffelde hem. Hij begon meteen een heel verhaal over de treinreis, en terwijl ze zich langzaam met Katharina naar de uitgang van het station begaf, drong het tot Kristy door dat ze die schichtige blik van haar dochter herkende van een jaar of vier geleden toen Katharina hun na een lang verblijf in Wenen had meegedeeld dat ze zwanger was.

Ze zou toch niet weer...?

Meteen verwierp Kristy die gedachte. De omstandigheden waren destijds zo anders dan nu. Katharina was in Wenen afgestudeerd in film-, tv- en mediaproductie. Daarna was het niet eenvoudig om werk te vinden en ze hield zich daar al een jaar lang in leven met allerhande klussen, op het gebied van zowel korte films als televisie. Ze leefde er in een totaal andere wereld, omringd met mensen uit het vak, en hoewel haar dochter nooit iets over de vader had losgelaten, wist Kristy zeker dat het een van hen moest zijn geweest.

Tijdens haar zwangerschap was ze weer thuis komen wonen, en Kristy zag het nu als een voorrecht dat ze haar kleinzoon van zo nabij kon zien opgroeien. De afgelopen drie weken hadden Katharina en Moritz bij haar ouders doorgebracht. Kristy had haar dochter en haar kleinzoon vreselijk gemist.

'Hoe was het met opa en oma?' informeerde ze. 'Gisteravond zei oma nog dat ze zo van jullie logeerpartij had genoten.'

Haar moeder belde iedere avond.

Meer dan dertig jaar geleden was Kristy haar grote liefde Rainer achterna gereisd en in Auffach in de Wildschönau neergestreken. Vanaf het begin had haar moeder 's avonds gebeld. Alleen een vakantie of onvoorziene omstandigheden konden daar verandering in brengen, maar dat was in al die jaren maar weinig gebeurd. Tegenwoordig maakten ze ook weleens gebruik van Skype, zodat ze elkaar regelmatig zagen.

‘Oma is dol op Moritz.’ Katharina glimlachte. ‘Hij werd stinkend verwend. En met opa mocht hij naar de volkstuin. Wat is die man nog vitaal! Volgend jaar wordt hij tachtig, maar hij fietst nog volop en heeft sinds kort een tablet.’

Ze ratelde.

Moritz vroeg Kristy's aandacht. Zijn hoge stem attendeerde haar op een rode trein. Met zijn beide handjes pakte hij haar wangen en hij draaide haar hoofd in de goede richting. ‘Kijk dan, omi!’

Vertederd gaf ze toe en stemde in met zijn uitroep dat het een héééél mooie trein was.

Hij wrong zich los. Ze zette hem op de grond maar verlangde wel van hem dat hij haar een hand gaf. Hij mopperde even, maar toen ze bij haar eis bleef, gaf hij toe.

‘Opa en oma gaan met hun tijd mee en dat begon al met skypen,’ pakte Kristy het gesprek met Katharina weer op. ‘De geboorte van Moritz heeft daar zeker aan bijgedragen. Ze wilden zo graag hun achterkleinzoon zien opgroeien. Ik weet nog dat ik verbaasd was toen opa met dat voorstel kwam, want dat was helemaal niets voor hem.’

‘Je skypeet meestal met oma.’

‘Ja, opa komt alleen in beeld als hij echt iets te melden heeft.’

Ze stopte een balorige, grijze krul achter haar oor, die zich uit haar kapsel had losgewrongen. Ooit waren haar lokken van rood koper geweest, zoals Rainer nog weleens in een poëtische bui opmerkte. Jarenlang had ze haar haren nog in die kleur geverfd, maar een halfjaar geleden had ze besloten dat ze daar geen zin meer in had.

Buiten scheen de junizon gul over de straten van het kleine stadje. Moritz ontdekte de ijssalon en wilde een ijsje. ‘Mag ik dat alsjeblieft, omi?’ Hij trok z’n liefste gezicht. ‘Ik hoef maar één balletje...’ Met zijn hand gaf hij een bescheiden afmeting aan. ‘Zo’n balletje... Dan ben je de liefste omi van de wereld...’

Wat had ze hem de afgelopen tijd gemist met zijn grapjes, zijn leuke uitspraken en zijn gevele waarmee hij haar voor zijn karretje trachtte te spannen. Hun huis was zo stil geweest.

Gelukkig dat hij weer terug was. Ze moest van dit moment genieten en ophouden met piekeren over Katharina. Haar dochter was moe van de reis. Meer was er niet aan de hand.

Moritz mocht geen ijsje van Katharina. Kristy beloofde hem dat hij thuis een ijslolly uit de diepvries zou krijgen. Makkend gaf hij zich gewonnen.

Het was nu vier jaar geleden dat Katharina een jaar na haar afstuderen in Wenen terug naar huis was gekomen. Kristy herinnerde zich nog goed hoe ze die eerste avond aan Rainer en haar op de typische directe Katharina-manier had meege-deeld: ‘Pa, ma, ik heb iets te zeggen en daar zullen jullie wel van schrikken: ik ben zwanger!’

Daarna viel er een oorverdovende stilte.

Rainer was beurtelings rood en bleek geworden. Hij was opgestaan en ijsbeerde door de kamer.

Kristy voelde medelijden. Ze wist hoe trots hij op Katharina was, in wie hij veel van zijn eigen creativiteit herkende. Het was alsof ze op dat moment meer aan zijn gevoelens kon denken dan aan die van haarzelf.

‘En de vader?’ Zij was de eerste die zich weer enigszins hersteld had en ze probeerde praktisch te denken. ‘Er moet een vader zijn. Weet die er al van? Neemt hij zijn verantwoordelijkheid? Hoelang kennen jullie elkaar? Ik neem aan dat jullie gaan trouwen?’

‘Er is een verwekker.’

Katharina’s stem had emotieloos geklonken, maar die vier

woorden maakten voor Rainer en haar duidelijk dat ze niet hoefden te verwachten dat hun dochter met man en kind een fatsoenlijk leven zou gaan leiden.

Die vier koel uitgesproken woorden brachten bij Rainer een kentering teweeg. Een moment was Kristy bang geweest dat hij Katharina te lijf zou gaan, maar hij wist zich te beheersen.

Zijn woorden pijnigden. Hij noemde Katharina egoïstisch, ondanikbaar, een slet, hooghartig, onwaardig, hersenloos en nog veel meer.

Vreemd genoeg bleef Kristy voortdurend dat gevoel van diep medelijden met hem houden. Sinds Katharina voor haar studie naar Wenen was vertrokken, gaf hij tegenover anderen hoog op van zijn enige dochter. Katharina zat in de wereld van de media. Hij droomde stille dromen over een dochter die het daar had gemaakt. Rainer was net zo dol op hun zoon Markus als op Katharina, maar Katharina was het kind in wie hij zichzelf herkende, al was hij op een heel andere wijze artistiek. Hij hoopte dat zij succesvoller zou zijn dan hij.

Katharina zat als kind al bij hem in de werkplaats, stilletjes toekijkend hoe hij zijn figuren uit hout vormgaf. Later wilde ze het zelf ook doen. Ze was er handig in, maakte minder uitgesproken afbeeldingen en figuren dan Rainer deed, maar haar gave was duidelijk aanwezig. Kristy wist dat hij destijds droomde van zijn dochter als opvolger in zijn werkzaamheden als houtbeeldhouwer en in zijn museum.

Maar zo diep zat de liefde bij Katharina niet. Op haar achttiende gaf ze luid en duidelijk aan dat hij daar niet op hoefde te rekenen. Haar hart lag in de media. Ze wilde films en documentaires maken over zaken die er echt toe deden.

Even helder was het commentaar van Katharina na zijn pijnlijke donderpreek. Met geheven hoofd betoogde ze dat ze best begreep dat ze hem had teleurgesteld, maar het ging om háár leven en háár kind, en ze was niet van plan om te verraden wie de vader was. ‘Hij weet het zelf niet, en dat moet zo blijven.’

‘En als je kind op een bepaalde leeftijd wil weten wie het is?’

‘Dat zie ik tegen die tijd dan wel weer.’

‘Hebben we je nou zo opgevoed?’ had hij uiteindelijk verzucht.

‘Jullie hebben mij de kracht en het vertrouwen meegegeven dat ik er niet alleen voor sta,’ was haar weerwoord. ‘Ik geloof dat ik die kracht aan God mag vragen, en dat geeft me de zekerheid dat ik het best ga redden.’

Daarmee had ze de grootste woede van Rainer weten te verjagen.

In de afgelopen vier jaar was het hun niet gelukt om Katharina van gedachten te doen veranderen.

‘Het moet Strauss zijn geweest,’ had ze op een dag gezegd, toen hun vragen naar de vader van Moritz haar begonnen te vervelen. ‘Als iemand ernaar vraagt, zeg je maar dat het Strauss was. Wenen is de stad van Strauss, dat kan niet missen.’

Verder waren ze nooit gekomen.

Kristy verwachtte niet meer dat ze zijn naam zou prijsgeven. Katharina leek veel op Rainer, maar wat koppigheid betreft, herkende zijzelf veel in hun dochter.

Na de komst van Moritz hadden ze zich erbij neergelegd. Katharina was in de zevende maand van haar zwangerschap bij hen in huis komen wonen. Er was ruimte genoeg in de grote woning, en pensiongasten waren er in de loop der jaren minder gekomen. In het dorp en het dal maakte Katharina al snel naam als het om promotiefilmpjes ging voor bedrijven en de gemeente Wildschönau. Daarmee verdiende ze een redelijk inkomen.

Kristy paste op Moritz. Ze was erbij toen hij werd geboren, hij was heel vaak bij haar te vinden. Hun band was goed en onverbrekelijk. En dat was de goede kant van het verhaal.

Moritz liep een halfuur later door hun huis alsof hij geen drie weken was weg geweest. Zijn stemmetje klonk helder en vrolijk. Opnieuw drong het tot Kristy door dat ze hem heel erg

had gemist. Dezelfde blijdschap om de terugkomst van zijn dochter en zijn kleinzoon ontdekte ze ook bij Rainer.

Katharina ging naar haar eigen woonvertrek om koffers uit te pakken en alvast wat filmpjes te bewerken die ze in Nederland had gemaakt tijdens familiebezoek. ‘Dan kunnen jullie zelf zien hoe opa en oma hebben genoten van Moritz,’ had ze opgewekt gezegd. ‘Oma hilde toen we vertrokken. Ik heb haar moeten beloven dat we onze logeerpartij nog eens over zouden doen.’

‘Voorlopig zal dat er wel niet in zitten, denk ik.’ Meteen baalde Kristy van zichzelf. Waarom zei ze dat nou zo hatelijk? Het was toch logisch dat haar moeder graag wilde dat ze nog eens terugkwamen? Zo vaak had ze haar kleindochter en haar achterkleinzoon niet om zich heen. Wat hadden haar ouders het destijds ook erg gevonden toen ze had besloten om na haar huwelijk met Rainer in Oostenrijk te gaan wonen. Maar uiteindelijk hadden ze haar geen strobreed in de weg gelegd en haar moeder had nooit geklaagd.

Toen ze ruim dertig jaar geleden ontdekten dat de liefde tussen Rainer en haar serieus was, waren ze er niet blij mee. Ze hadden gehoopt dat ze nog van gedachten zou veranderen en haar erop gewezen dat een vakantie in een klein dorp in Oostenrijk veel romantischer was dan een permanent verblijf.

Toen de roze wolk een beetje was opgetrokken, had Kristy hun gelijk moeten geven. Ze had zich volledig aangepast, sprak zelfs het dialect van de streek, maar ergens bleef ze de vreemdeling. Altijd weer kwam boven dat zij ‘die Nederlandse’ of ‘die Hollandse’ was.

Soms had het prachtige dal, omringd door majestueuze bergen, haar te klein en te benauwend geleken. Op andere momenten miste ze het dat ze niet zomaar even bij haar ouders kon aanwippen, en dat haar jongere broers een leven leidden waar zij buiten stond. Ongemerkt waren ze volwassen geworden. Samen met Rainer was ze erbij toen ze trouwden, maar toen ze vader werden duurde het maanden voordat ze in de gelegenheid was om op kraambezoek te gaan.

Rainers ouders hadden echt hun best gedaan om haar als

een schoondochter te accepteren, maar ze was nooit werkelijk ‘eigen’ met hen geworden, en inmiddels waren ze overleden. Zijn zus Maria en zwager Leo bleven afstandelijk. Dat Rainer zelf ook geen goede band met zijn enige zus had, troostte maar gedeeltelijk.

‘Ha ma! Raad eens wie ik ook nog heb opgezocht?’

Katharina kwam met een grote wasmand vol gedragen kleding de brede houten trap af sjouwen. Met haar elleboog stootte ze de deur open die toegang tot de wasruimte gaf.

‘Geen idee. Opa en oma en je ooms zou je niet als nieuws bestempelen, dus ik geef het direct op.’

‘Oom Tim en tante Sophie in Amsterdam!’ Het klonk bijna triomfantelijk.

Kristy liep achter haar aan en zag hoe Katharina vaardig de was sorteerde en die in de gulzige mond van de wasmachine duwde. ‘Hoe kwam je daar zo op?’

‘Het leek me gewoon leuk. Ik zie hen elk jaar als ze hier zijn, maar ik wilde zien waar ze woonden. Opa heeft me naar het station in Lelystad gebracht en vandaar zijn we met de trein verdergegaan. Tim is altijd zo aardig.’

‘Ze hebben jullie bezoekje vast op prijs gesteld.’

Kristy vroeg zich af of ze het een prettig idee vond dat Katharina de behoefte had gevoeld om haar vroegere vlam op te zoeken.

‘Dat is zwak uitgedrukt. Ze waren razend enthousiast. Vorige week moesten opa en oma op familiebezoek. Ik ben toen met Moritz nog een dagje Amsterdam in geweest. Wow... wat een superstad! Wenen is leuk, maar Amsterdam is wat relaxter... Ik vond het echt te gek. Met Tim en Sophie zijn we uit eten geweest in een restaurantje in een voormalige tramremise, die nu is omgebouwd tot markthal. Ik heb hun moeten beloven dat ik ook eens bij hen kom logeren. Dat lijkt me wel wat, want ze kennen heel veel leuke adresjes.’

‘Het is jaren geleden dat ik in Amsterdam ben geweest.’ Kristy probeerde het onheilspellende gevoel dat weer opspeelde het zwijgen op te leggen.

Katharina grijsde. ‘Ik heb van Tim gehoord dat hij vroe-

ger hartstikke verliefd op je was, maar dat jij niets van hem wilde weten. Waarom heb je me dat nooit verteld? En dat Sophie een oogje op pa had, hebben jullie ook mooi geheimgehouden. Komisch, dat die twee uiteindelijk verliefd op elkaar werden. We hebben er een hele tijd over gepraat. Volgens mij zijn ze nog altijd stapelgek op elkaar. Best jammer dat ze geen kinderen hebben. Ik merkte wel dat ze dol op Moritz waren. Waarom gaan jullie daar nooit eens heen? Als jullie naar opa en oma gaan, is het toch niet zo moeilijk om er ook een dagje Amsterdam aan vast te plakken?’

‘Ach, het komt er gewoon niet van.’

‘Jullie kunnen er tegenwoordig zelfs logeren. Wist jij dat ze in zo’n te gek grachtenpand in Amsterdam wonen?’ Ze wachtte geen antwoord af, maar ratelde gewoon door. ‘Een deel daarvan is voor hun bed & breakfast. Dat hebben ze zo super ingericht. Ik weet zeker dat jij dat ook mooi zou vinden. En dan is er boven nog een hele etage over. Het lijkt me zo vet om in het centrum van Amsterdam te wonen.’

‘Geef mij de rust van ons eigen dorp maar.’ Kristy hoorde zelf dat ze een beetje zuur klonk. Ze wilde maar dat Katharina ophield over Tim en Sophie en Amsterdam.

‘Het gekke is dat aan de achterkant van het huis een tuin ligt waarin je diezelfde rust voelt. Geluiden dringen amper door, echt superrelaxed. In die tuin hadden ze een zandbak en een schommel voor gasten met kinderen. Moritz heeft hartstikke fijn gespeeld. Je denkt altijd dat er in het hart van zo’n stad geen rust voor kinderen is, maar hier was dat er wel.’

Ze goot te veel wasmiddel in het doseerbakje, maar Kristy zei er niets van. Ze keek naar haar smalle dochter, gehuld in skinny jeans en een nonchalant shirt. Katharina was bepaald mager te noemen, maar desondanks straalde ze kracht uit. Ze schoof nu het bakje dicht, stelde het programma van de wasmachine in en drukte op de knop. Even leek het apparaat te aarzelen, daarna begon het traag aan zijn eerste ronde.

‘Mocht je hen bij de voornaam noemen?’ informeerde Kristy. Op de een of andere manier vond ze de stilte lastig die ineens tussen hen viel.

‘Ik begon natuurlijk keurig met oom Tim en tante Sophie.’ Katharina lachte bij de herinnering. ‘Tim zei direct dat hij dat overdreven vond. We zijn helemaal geen familie. Toen ik een klein meisje was, vond hij dat niet gek. Tegenwoordig is het anders. We zijn gelijkwaardiger, zeg maar. Het voelde meteen goed om dat oom en tante achterwege te laten. Moritz noemde hen overigens wel keurig zo.’

Ze had zich omgedraaid en leunde met haar achterste tegen de wasmachine, haar armen over elkaar gevouwen. ‘Amsterdam is een superstad. Ik voelde me er zó thuis. Misschien komt het wel omdat jij van oorsprong...’

‘Ik woonde niet in Amsterdam, maar net zoals opa en oma in de Noordoostpolder.’

‘Dat weet ik... maar je roots liggen wel in Nederland en misschien voelde ik me er daardoor wel zo thuis. Dat kan toch?’

‘Het lijkt me raar,’ hield Kristy vol.

‘Mij niet. Ik ga nu nog een poosje met mijn filmpjes verder. Je hebt zeker geen zin om alvast een stukje te bekijken? Ze zijn mooi geworden.’

‘Straks... ik heb nu nog genoeg te doen. Pa heeft het ook druk. Ik zal op tijd gaan koken, dan kun je tijdens het eten in alle rust over je verblijf in Nederland vertellen.’

‘Ik zie wel.’

Katharina zwaaide haar lange haren naar achteren en liep in een paar passen de houten trap op.

Leek het zo of was Katharina teleurgesteld?

Misschien moest Kristy zo toch maar even belangstelling voor die filmpjes tonen. Dan aten ze gewoon wat later.

Katharina staaarde naar haar beeldscherm waar op dat moment geen spoor van familie te zien was, maar een terrein aan het IJ waar vroeger de grootste scheepswerf van Amsterdam had gelegen. Haar camera zwenkte door de omgeving en het verwonderde haar hoe ze bijna onbewust de sfeer had weergegeven. Het gevoel dat ze had gekregen toen ze daar de eerste keer liep, beving haar ook nu. In gedachten zag ze hoe ze met

Moritz aan haar hand langzaam naar een restaurant was gelopen, dat was opgebouwd uit oude zeecontainers.

Op haar bureau gaf haar telefoon met een korte, opgewekte beltoon aan dat er een whatsappje was binnengekomen. Zonder te kijken wist ze van wie dat was. Ze reageerde niet, ook niet toen haar telefoon daarna nog vier keer hetzelfde geluid liet horen. Ze concentreerde zich op de beelden voor haar.

De sfeer deed haast ‘filmisch’ aan, alsof ze door een decor liep, waar elk moment met gierende banden een auto aan kon komen scheuren. Zelfs Moritz leek op dat moment onder de indruk. Terwijl zij filmde, deed hij zijn mond niet één keer open. Het klapperen van de wind in de microfoon verbrak iets van die sfeer, maar ze wist nog heel goed hoe ze zich had voorgesteld dat ze op haar knieën dekking zocht, terwijl de kogels haar om de oren floten. Later had ze zich laten vertellen dat deze plek daadwerkelijk meermaals als decor voor films had gediend.

Ze steunde haar hoofd in haar handen. Kort hierna was het moment gekomen, in het restaurant aan het water, waar een mager meisje in een zwart hemdje zich traag tussen de tafels voortbewoog om bestellingen op te nemen. Katharina kon haar blik bijna niet losmaken van de jonge vrouw.

Bij een opmerking van een gast glimlachte ze welwillend om even later heupwiegend en nonchalant verder te gaan met een welhaast onbenaderbare blik. Het meisje intrigeerde haar en langzaam was het tot haar doorgedrongen dat zij zoals dat meisje wilde zijn.

Moritz had vergenoegd van zijn chocolademelk gedronken. Alles voelde goed. Katharina was in tijden niet zo ontspannen geweest. Het magere meisje stond symbool voor deze inspirerende omgeving, en meer nog: voor een uitweg.

Wanneer ze in Amsterdam zou wonen en hier zou werken, werd alles anders. Op deze plek voelde ze zich bevrijd van de zorgen die haar normaal gesproken kwelden. Hier zou ze gelukkig kunnen worden. Dit was de place to be voor kunstzinnige aardbewoners. Wellicht was dit restaurant de spring-

plank voor een glansrijke carrière.

Ze kende Amsterdam nauwelijks, maar er was iets in haar wat haar vertelde dat ze hier haar leven wilde doorbrengen. Later had ze gedacht dat het een momentopname was, maar haar gevoel was gebleven toen ze terugging naar haar opa en oma in Emmeloord, en ook toen ze in de trein naar huis stapte.

Dat gevoel was er nog.

Maar hoe vertelde ze het haar ouders?

Op de trap klonken voetstappen van haar moeder. Na een korte klop op de deur kwam ze binnen. ‘Zullen we nu even kijken?’ Ze nam het overheerlijke aroma van aangebakken knoflook met zich mee de kamer in.

Kristy ving een beeld van Katharina’s computer op. ‘Waar is dat? Apart...’

‘Misschien is het toch leuker om die filmpjes later met pa erbij te bekijken.’ Katharina sloot haar computer af. ‘Ik heb onderhand wel zin in eten.’

‘Ook goed. Dan zie ik je zo beneden. Gezellig, om straks weer met z’n allen rond de tafel te zitten. Ik heb jullie echt gemist.’

Katharina gaf geen antwoord. Ze keek haar moeder na die de deur van haar slaapkamer open liet staan.

Haar mobieltje liet opnieuw weten dat er een whatsappje was binnengekomen. Ze pakte het op, schakelde het uit en liep achter haar moeder aan naar beneden.

18.45 uur

– Dag lieverd... Ik ben een beetje vroeg vandaag. Zijn Katharina en Moritz weer veilig thuis? Ze stuurde me een berichtje, maar dat was zo kort. Hebben ze een goede reis gehad?

– Het is net alsof Moritz helemaal niet weg is geweest. Hij kletst me de oren van het hoofd en heeft vanmiddag alweer een poos bij Rainer in de werkplaats gezeten. Katharina zei dat ze het erg fijn had gevonden om bij jullie te logeren.

– Wij vonden het ook heerlijk dat ze er waren. Moritz is

zo'n lief ventje. Hij is altijd vrolijk en hij was gek met papa. Samen gingen ze naar de volkstuin. Ik heb papa nog nooit zo zien glimmen.

– Katharina zei dat ze ook naar Tim en Sophie in Amsterdam was geweest. Dat had je me helemaal niet verteld.

– Niet? O... nou, dat heb ik niet met een bepaalde reden achtergehouden. Ik zal het wel gewoon vergeten zijn. Ze is er weleens vaker alleen met Moritz op uitgetrokken. Katharina leek op een vlinder die net uit haar cocon is gekropen. Ze wilde genieten van haar vrijheid.

– Wat zeg je dat poëtisch.

– Eerlijk gezegd komt dat van papa, maar ik vond het wel een mooie vergelijking. Ze deed me inderdaad aan een enthousiast fladderende vlinder denken, net zoals jij vroeger...

– Nou, die tijd ligt al even achter me. Maar ik ben blij dat ze weer thuis zijn. Het was zo stil.

– Dat vind ik nou ook. Natuurlijk was het vermoeiend, want we zijn zo'n peuter in huis niet meer gewend en alles stond op z'n kop, maar nu moet ik erg aan de rust wennen... Het was echt goed dat ze er waren.

– Bedankt dat ze bij jullie mochten logeren.

– Daar hoef je me niet voor te bedanken. Wil je de groeten van ons aan Katharina doen? En geef Moritz maar een dikke knuffel van oude opa en oma. Dag lieverd, tot morgen!

– Tot morgen, mam. En de groeten aan papa.

Na het eten bracht Katharina Moritz naar bed. Hij was moe van de treinreis. ‘Mijn eigen bedje,’ mompelde hij vergenoegd toen ze hem onderdekte. Zijn grote, grijze knuffelbeer die hem ook in Nederland had vergezeld, lag naast hem. Katharina keek naar zijn kleine, slaperige gezicht. De meeste mensen beweerden dat Moritz op haar leek, terwijl hij helemaal geen rood haar had. Wel had hij dezelfde oogopslag en lach, maar zelf zag ze dat hij onmiskenbaar de brede kin van zijn vader kreeg. Zou dat iemand ooit opvallen? Zou zijn vader het zelf zien? Hij zou in ieder geval zijn mond houden, dat was zeker.

‘Ga maar lekker slapen.’ Ze knuffelde haar kleine zoon voordat ze terugliep naar haar eigen kamer. Op haar bureau lag nog steeds haar mobiele telefoon te zwijgen. Zodra ze die weer inschakelde, zouden de berichten binnenstromen. Ze had Julian Margreiter inmiddels leren kennen als een volhouder.

Wanneer hij haar op deze manier niet kon bereiken, zou hij het anders doen. Julian liet zich niet afschepen.

Hoe had ze voor haar vakantie toch zo stom kunnen doen?

Ze kende Julian al vanaf de tijd dat ze allebei op het gymnasium in Wörgl zaten, Julian een paar klassen hoger dan zij. Hij woonde in Oberau. Regelmatig zagen ze elkaar in de bus. Soms maakten ze een praatje, maar meer was er niet. Nadat Julian examen had gedaan, kwamen ze elkaar alleen nog tegen als er feest was in een van de vier dorpen in het dal.

Vlak voor haar vakantie was ineens de vonk overgesprongen. Katharina had hem ontmoet bij een van haar opdrachtgevers. Heel kort hadden ze elkaar in de hal ontmoet, maar toen ze even later buiten kwam, stond hij op haar te wachten. Ze had direct toegestemd toen hij vroeg of ze een keer samen konden afspreken.

Thuis had ze er niets over verteld. De paar keren dat ze met Julian in Wörgl had afgesproken, had ze een smoes opgehangen, die haar ouders direct hadden geslikt. Ze voelde zich er niet eens schuldig over.

Julian had er moeite mee dat ze met vakantie ging, bang als

hij was om haar kwijt te raken. Ze kon zich dat niet voorstellen, maar eenmaal in Nederland was het haar al snel duidelijk geworden dat Julian niet de man van haar leven was. De eerste dagen had ze hem gemist. Daarna was het al snel fout gegaan. Hij was haar zelfs gaan irriteren, maar dat had vooral te maken met de niet-aflatende stroom whatsappjes die hij had gestuurd. Ze kreeg het daar letterlijk benauwd van. Wanneer haar antwoord niet snel genoeg kwam, hing hij aan de telefoon.

Julian... Hij was haar niet kwijtgeraakt, ze had nooit bij hem gehoord.

Al snel begreep ze niet meer waarom ze zich tot afspraakjes met hem had laten verleiden. Julian zag er goed uit, hij had een prima baan, hij was aardig, hij had aangegeven dat hij voor Moritz een vader wilde zijn en hij had nooit gezeurd over zijn echte vader, maar geen moment was ze werkelijk verliefd op hem geweest. Tijdens hun eerste ontmoeting had ze gezien dat hij van een onopvallend jongetje tot een mooie man was getransformeerd. Ze had zich even geveild gevoeld toen hij zijn belangstelling voor haar liet blijken. Was het dat?

Als meisje was ze vreselijk onzeker geweest. Er waren vaak minder vleierende opmerkingen gemaakt over haar bleke huid en rode haren. Op latere leeftijd bleken die kenmerken juist weer bij te dragen aan haar aantrekkelijke verschijning. De complimenten die ze vanaf dat moment kreeg, waren echter niet in staat om haar te doen blaken van zelfvertrouwen. Dat het lelijke eendje een schitterende zwaan was geworden, bleef voor niemand onopgemerkt. Alleen tot haar wilde het niet doordringen. Het kleine, onzekere kind in haar liet zich niet het zwijgen opleggen. De weken voor haar vertrek had het steeds van zich laten horen. Ze mocht blij zijn dat zo'n leuke jongeman aandacht aan haar besteedde.

Schaap dat ze was...

Ze was inmiddels zesentwintig en het werd tijd dat ze verandering in haar leven ging aanbrengen, ter bescherming van zichzelf, maar net zo goed van de mensen om haar heen.

Allereerst moest ze Julian zo snel mogelijk duidelijk maken

dat ze een relatie met hem niet zag zitten. Het was voorbij voordat het goed en wel begonnen was en niet alleen zijn stroom berichtjes was daar debet aan.

In dit dal zou ze met geen man gelukkig kunnen worden. Daarvoor moest ze ontsnappen. Die mogelijkheid bood het land waar haar moeder was geboren. Ze hoefde alleen het aanbod van Tim en Sophie maar aan te nemen. In Nederland zou ze een nieuw leven kunnen opbouwen. Daar zou niemand geïnteresseerd zijn in de vader van Moritz.

Weg van hier, uitvliegen en opnieuw beginnen... Hoe langer ze erover nadacht, hoe groter haar verlangen werd. Hier was ze elke dag bang dat de waarheid bekend zou worden, dat iemand het zou zien...

Ze pakte haar telefoon, schakelde die in en typte een kort berichtje aan Julian, waarin ze alleen meldde dat ze veilig thuis was en dat ze vroeg naar bed ging omdat ze moe was. *Morgen bel ik je*. Nadenkend bekeek ze haar whatsappje, voordat ze het verstuurde.

Zo was het goed.

Morgen zou ze hem zeggen dat het tussen hen voorbij was en dat ze een onzekere toekomst in Amsterdam verkoos boven een leven met hem.

Maar nu moest ze eerst haar ouders op de hoogte stellen.

Na het telefoontje van haar moeder was Kristy aan een wandeling begonnen. Overdag waren de temperaturen opgelopen tot ver boven de twintig graden. Nu koelde de avond langzaam af. Ze hield ervan om op deze tijd een eindje te lopen. Hoewel overall nog bedrijvigheid heerste, voelde ze toch al iets van verstillig. Ze kon het zelf niet goed omschrijven. Wellicht lag het aan het licht van de avondzon die het dorp met goud omhulde, de afname van het aantal auto's om deze tijd, stemmen van toeristen op de terrassen die gedempter klonken; de wereld ademde op dit tijdstip al het naderen van de nacht uit.

Hoe vaak had ze deze wandeling inmiddels gemaakt? In gouden zomerlicht, of in het zilveren maanlicht van de winter, in de warmte, in de regen en in de sneeuw. Al jarenlang nam

ze elke avond vrijwel dezelfde route en alles was vertrouwd. De straat in het dorp was in de loop der jaren verlegd en verbreed, moderne bouwsels hadden hun intrede gedaan, dorpe-lingen werden ouder, hun kinderen vertrokken naar elders of wilden vernieuwen. Toch was het eigene gebleven, mijmerde ze. Langzaam liep ze nu naar boven op de weg richting Bernau, een kleine buitenwijk van het dorp.

Op de balkons van de huizen werden de bloembakken vol kleurige petunia's, geraniums, hanganers en knolbegonia's door hun eigenaren met zorg begoten. Een jonge dorpsgenoot haastte zich naar de bar van een gasthof in de hoop dat daar bekenden waren met wie hij nog een paar glazen bier kon drinken. In de meer dan dertig jaar dat ze hier nu woonde, waren de omgeving en de mensen haar zo vertrouwd geworden. Ze sprak de taal, inclusief het dialect, ze bereidde Tiroolse gerechten, was een excellente gastvrouw voor hun pension-gasten. De Wildschönau was haar thuis geworden, en toch staken haar Nederlandse wortels af en toe de kop op.

Heimwee en het gevoel een buitenstaander te blijven hielden doorgaans gelijke tred.

In de regel was ze gewoon gelukkig, met Rainer, met haar kinderen, schoondochter en kleinkind, met hun sfeervolle houten woning, met haar vriendinnen en met haar werk. Naast haar zorg voor pensiongasten beheerde ze samen met Rainer het houtmuseum, dat bijna als vanzelfsprekend was voortge-vloed uit Rainers werkzaamheden als houtbeeldhouwer.

Als Rainer over hout praatte, voelde ze zijn liefde voor het materiaal en voor zijn vak.

In de loop der jaren was er heel wat veranderd. De eenvoudige, kleine kunstwerken die hij vroeger maakte, waren allang verleden tijd. Zijn handel was commerciëler geworden. Toeristen wilden voor weinig geld een aandenken mee naar huis nemen, en daar had Rainer op ingespeeld door sleutel-hangers met miniatuur koebellen in te kopen, machinaal ver-vaardegde houten voorwerpen, en kalenders en boekjes met prachtige foto's van de flora in de bergen. Regelmatig kreeg hij opdrachten van bedrijven, kerken en particulieren. Dan

werd de kunstenaar in hem wakker. Ze was trots op zijn nooit opdrogende creativiteit. Ook hun museum nam de nodige tijd in beslag. Op goede dagen werden busladingen vol toeristen afgeleverd. Samen met Rainer nam ze de rondleidingen op zich, en na afloop dronken de bezoekers koffie in de gasthof aan de overkant waarvan Hans Baumann, Rainers beste vriend, de eigenaar was. Jaren geleden waren ze die samenwerking aangegaan en die was gebleven, ook nu langzaam maar zeker hun zoon Andreas en dochter Evi met haar man de zaak overnamen.

Zolang Kristy het zich kon herinneren, waren Rainer en Hans vrienden geweest. Hans trouwde later met Susanne. Vanaf het begin kon Kristy het goed met haar vinden. Samen met Hans' zuster Lori behoorde ze tot Kristy's beste vriendinnen.

In de winter rodelden ze met z'n drieën of gingen een middag skiën, in de zomer trokken ze eropuit voor een bergwandeling, waarbij ze uitgebreid de tijd namen om te pauzeren in een van de berghutten die ze onderweg tegenkwamen.

Zelf noemden ze zich wel gekscherend de 'vriendendriehoek'. Hun huis met museum lag tegenover het hotel van Hans en Susanne en het café van Lori en Georg.

Met z'n zessen, en later met de kinderen erbij, hadden ze verjaardagen gevierd, kerstdagen en zelfs korte vakanties. Hans was hier, evenals Lori, weliswaar geboren en getogen, maar hun vader kwam oorspronkelijk uit Duitsland. Broer en zus hadden hem al jong moeten missen. Na zijn overlijden begon hun moeder een pension om in haar onderhoud te voorzien. Ook zij lag inmiddels op het kleine, goed onderhouden kerkhof bij de fraaie dorpskerk. Rainer en Kristy hadden het pension van de familie Baumann overgenomen toen Hans de gasthof aan de overkant kocht. Langzaam maar zeker hadden ze het steeds verder uitgebouwd. Nu was het hun grote trots met het aanpalende museum.

Tussen Hans en zijn zwager Georg heerste regelmatig een bijna tastbare spanning. Hans was een gedreven hotelmanager met een bijna niet te stuiten eerbij. Hij ergerde zich aan de

meer ontspannen houding van Georg, die snel tevreden was. Lori zorgde in hun café voor de bediening en nam daarnaast de zorg voor de pensionisten en de gasten in de beide appartementen boven het café op zich. Georg stond in de keuken, was vermaard om zijn stevige maaltijdsoepen en zorgde in de winter voor de skiverhuur in de kleine winkel onder hun café.

Hij noemde Hans een streber, in de ogen van Hans was Georg veel te gemakzuchtig.

Kristy stond stil bij het veldkruis langs de kant van de weg. Onder het beeld hing een sundaville met bloedrode bloemen. Vanaf hier had ze een prachtig uitzicht op Auffach, maar ze had er geen oog voor.

Beide mannen hadden gemeen dat ze kinderen hadden die langzamerhand hun zaken overnamen. Als Susanne en Lori daar met elkaar over praatten, voelde ze hoe de jaloezie haar vanbinnen verschroeide. Zij wel...

Hun Markus en Katharina piekerden er niet over om daar ook maar één gedachte aan te wijden. Ze gingen hun eigen gang. Kristy deed altijd alsof ze daar trots op was.

Ze hoorde zichzelf verbeteren hijgen.

Zij wel...

De vroege avond was vol vrede, even verderop blaatte een schaap, een merrie met veulen draafde door een wei. Wind zong door bomen vol zomerlover, maar niets was in staat om de ongedurigheid die haar lijf doorgloeide het zwijgen op te leggen. Die onrust had haar vergezeld vanaf het moment dat ze Katharina had teruggezien.

Er stond iets te gebeuren, ze voelde het.

Even draaide ze zich om, ze keek naar het kruisbeeld, omringd door de rode sundaville, en liep toen met snelle passen terug alsof ze zo haar onrust achter zich wilde laten.

Maar die verliet haar niet, ook niet toen ze Katharina's wasgoed aan de lijn zag hangen: haar spijkerbroeken, haar smalle, zwarte jurkje naast de kleine broekjes en shirtjes van Moritz, zoals het de laatste jaren een vertrouwd beeld was geworden.

Moritz was bijna direct in slaap gevallen. Katharina was nog even bij hem gaan kijken. Ze kon haar blik niet losmaken van het beeld van haar kleine zoon, die zo ontspannen in zijn eigen bed lag. Zijn wangen waren rood, zijn blonde haar lag warrig over zijn voorhoofd. Hij had zich goed vermaakt in Nederland, maar vanmiddag had ze gezien hoe hij bij thuiskomst weer in z'n element was. In dit huis was hij volmaakt tevreden en op z'n gemak, terwijl hij door de werkplaats van haar vader drentelde, zoals zij dat vroeger ook had gedaan, of in de gezellige woonkeuken bij haar moeder.

Wat deed ze hem toch aan?

Onwillekeurig sloot ze haar ogen, maar haar verlangen naar die momenten van geluk tijdens haar bezoek aan Amsterdam werd alleen maar sterker. Tim had beweerd dat Moritz in Amsterdam snel zou wennen. Ze had toch gezien hoe heerlijk hij in de zandbank had gespeeld? Sophie meende dat kinderen zich aanpasten aan veranderde omstandigheden zoals een kameleon zijn kleur aan de omgeving. Mooie beeldspraak en vast ook waar, maar Katharina wist zeker dat Moritz dit alles zou missen. Om over haar ouders nog maar te zwijgen.

Ze zuchtte.

Het werd tijd dat ze naar beneden ging.

Ze kon er nog niet toe komen.

In plaats daarvan liep ze terug naar haar eigen kamer waar ze via de balkondeur naar buiten ging. Gretig nam ze de vertrouwde beelden in zich op, de weg die via de dorpen Oberau en Niederau richting Wörgl leidde, de auto's voor het café schuin aan de overkant, het kleine perk vol kleurige planten, de brug over de Wildschönauer Ache, de beek die als een eeuwigdurende achtergrondmelodie door dit dorp ruiste.

Alles was hier anders: de beelden, de geluiden en de geur. Hier heerste de geur van haar opvoeding, van alles wat haar door en door vertrouwd was.

Misschien had ze hier vier jaar geleden niet meer terug moeten komen.

Peinzend staarde ze naar de overkant waar nog een enkele gast op het beschaduwde terras van Gasthof Alpenblick ver-

bleef. Onder aan de trap die naar de ingang leidde, stond haar vader met Hans Baumann te praten. Het haar van Hans was door de jaren heen bijna wit geworden, maar zijn gezicht straalde nog altijd jeugdigheid uit.

Oom Hans...

Voor haar was hij altijd een vertrouwde oom geweest, haar meer eigen dan Tim.

Ze ademde diep in en uit.

Ze had hier vier jaar geleden niet terug moeten komen. Waarom werd haar dat ineens duidelijk? Kwam dat door de gesprekken die ze de afgelopen tijd met Tim en Sophie had gevoerd? Door hun aanbod? Of door het idee dat ze daar in Amsterdam eindelijk echt haar vleugels uit zou kunnen slaan?

Haar ouders waren schatten, maar vooral haar moeder vond dat een mens zich aan zijn omgeving aan moest passen, zoals zij zelf ook had gedaan.

Toch was het voor Katharina vanzelfsprekend geweest om na de ontdekking van haar zwangerschap terug te keren naar huis...

Wenen omhulde haar niet langer als een thuis. De stad keerde zich vreemd vijandig van haar af. Zo had ze het in ieder geval gevoeld. Op dat moment was er geen andere uitweg geweest. Maar naarmate Moritz ouder werd, kreeg ze het hier benauwder.

In Nederland was het anders... Daar verdween haar angst naar de achtergrond, voortdurend nog ergens aanwezig, maar wel leefbaar.

Over de dorpsstraat naderde een bekende auto met hoge snelheid. Kennelijk had haar whatsappje Julian niet gerustgesteld.

Geschrokken verdween ze naar binnen, ze sloot de deur en verschool zich achter het gordijn. Met kloppend hart bleef ze staan wachten. Als Julian nu maar niet aanbelde. Haar vader zou het van een afstandje zien en hij zou zeker willen weten wat Julian wilde.

In zijn onrust zou Julian niet zwijgen. Het zou hem inmid-

dels duidelijk zijn dat zij lang niet zo erg naar hem verlangde als hij naar haar.

Of was het toch beter om naar beneden te gaan? Moritz zou wakker worden als Julian aanbelde. Maar wat moest ze hem dan zeggen? Eerst moesten haar ouders over haar voornemen horen.

Morgen zou ze hem bellen.

Zonder er echt over na te denken, zond ze een schietgebedje op. 'Laat hem niets stoms doen... Ik moet het eerst papa en mama vertellen...'

Er klonken stemmen.

Heel voorzichtig keek ze om het hoekje van het gordijn. Er liep een groepje jongeren door de dorpsstraat. De auto van Julian stond op het parkeerterrein. Hij stond ernaast en keek aandachtig naar hun huis, alsof hij op die manier een glimp van haar hoopte op te vangen.

Haar hart klopte met zware slagen. Voor Gasthof Alpenblick stond haar vader nog steeds met oom Hans te praten. Ze schonken geen aandacht aan Julian.

Ze hield haar adem in. Julian deed een paar stappen in de richting van hun huis, bedacht zich kennelijk en keerde weer om. Met gierende banden reed hij een paar seconden later van de parkeerplaats af. Oom Hans en haar vader keken nu wel.

Katharina haalde diep adem. Ze had het idee dat ze flauw zou vallen. Goddank... haar gebed was verhoord.

Morgen zou ze hem echt bellen.

Net toen ze haar plek bij het raam wilde verlaten, zag ze dat haar vader breed lachend de straat overstak. Hij stak zijn arm uit.

Haar moeder was terug. Hij legde zijn arm rond haar schouder en trok haar in een warm gebaar tegen zich aan.

Straks zou er koffie zijn.

Dat was een Nederlandse gewoonte die haar moeder al die jaren in ere had gehouden: in hun huis werd naar Oostenrijkse begrippen enorm veel koffie gedronken.

Tijdens de koffie moest ze het zeggen. Ze kon niet langer wachten.